

[Bertel Dahlgaard.]

Skønt Generalen ikke ved enhver Lejlighed selv har holdt sig fri for at bidrage til Mistænkeliggørelse af gode danske Mænds Handlinger ved Begivenhederne omkring Danmarks Besættelse, har den Tanke at fremdrage General Gørtz's Forhold aldrig strejft min Hjerne, men saa fremkom den offentlige Retshandling, hvor Generalens egne Vidneudsagn maatte stille ham i et noget andet Lys, hvorfor jeg stillede mit Spørgsmaal til Ministeren. Jeg kan endda tilføje, at jeg end ikke ved Fremsettelsen af dette mit Spørgsmaal fremdrog den under Rets sagen fremkomne ejendommelige Meddelelse om, at Frits Clausen havde ment at turde henvende sig til Generalen med Spørgsmaal om, hvorvidt General Gørtz vilde være Minister, dersom Frits Clausen kom til at danne Regering, og jeg omtalte overhovedet ikke det famøse Brev fra Generalen til Nazistpartiet i Anledning af Mindeappellen. Ikke desto mindre tillod den højtærede Minister sig en fornærmelig Tiltale over for mig, hvor han kun havde haft eet at gøre: at give et sagligt Svar paa et i enhver Henseende sagligt Spørgsmaal. Imidlertid synes det jo, som Ministeren har dannet Skole. Efter hans Tale her i Tinget fremsatte „Berlingske Tidende“ den utrolige Tarvelighed, at jeg nok ikke vilde have stillet det Spørgsmaal, der havde været saa generende, hvis det ikke drejede sig om en Officer. Jeg har mig bekendt aldrig angrebet nogen Officerer i tjenstlige Anliggender, og mit tidligere Forsvar for General Gørtz var „Berlingske Tidende“ bekendt. Men det er maaske typisk, at den Tanke, at man kan søge en Sag oplyst af saglige Grunde, synes ganske utænkelig for Kamæleonen i Pilestræde. Jeg gaar nu imidlertid bestemt ud fra, at mine Spørgsmaal vil finde deres Besvarelse hos Ministeren, og hvis ikke, da andetsteds.

I Anledning af, at jeg har taget Forbehold over for de militære Budgetter, fremsatte den højtærede Forsvarsminister nogle højst besynderlige Betragtninger. Han brugte virkelig som et Argument i Diskussionen om det fremtidige Forsvar, at det havde jo vist sig, som den højtærede Minister sagde, at det er det allerdyreste for et Land gennem en Besættelse at lade en anden Stat foretage Beskyttelsen af Danmark. Skal der overhovedet være Antydning af Mening i denne Bemærkning, maa det jo være Udtryk for, at den højtærede Minister mener at kunne anse det for bevist, at Danmarks Besættelse kunde have været undgaaet, hvis vi havde haft en anden Forsvarsordning.

Da Ministerens eget Parti i 1937 kun foreslog en Forøgelse af de aarlige Militæruddgifter paa 9 Mill. Kr., kan det umuligt være denne Forøgelse af dansk Militær, der kunde have købt os fri for Besættelsen. Det maa altsaa være andre, i Forholdet til Fortiden mægtige Militærplaner, den højtærede Minister forestiller sig i Fremtiden, naar han bruger saadanne Udtryk. Jeg tror, Ministeren skulde lade al Fantasitale af den Art fare og erkende, at Krigens Magtudfoldelse yderligere har understreget, at Danmark isoleret er mere hjælpeløs end nogen Sinde over for Fremtidens Militærtæknik, og at dansk Militær kun har Mening i een Forbindelse, nemlig som Led i De Forenede Nationers Organisation. De militære og økonomiske Byrder og Forpligtelser, der følger af vort Medlemsskab i Nationernes Forbund, er Det radikale Venstre enig i, at vort Land maa bære. Ogsaa de særlige Bevogtnings- og Vagtopgaver, vi har, maa løses. Men Ministeren bør lade være med disse taagede Talemaader, som vi jo alle inderst inde ved, der ingen Realiteter ligger bag.

Den højtærede Forsvarsminister gav yderligere Udtryk for den Opfattelse, at det jo var rimeligt, at Forsvarsudgifterne altid udgjorde en vis Procentdel af de samlede Statsudgifter. Jeg er overbevist om, at den højtærede Minister med den udmærkede Forstand, han jo har, naar han ellers bruger den rigtigt, ved nærmere Effertanke vil forstaa Uholdbarheden af en saadan Tankegang. Konsekvensen deraf er jo, at Militæruddgifterne automatisk bør gaa op, hver Gang Rigsdagen bevilger Beløb til civile Formaal. Vedtager vi en Lov, der forøger Aldersrenteudgifterne med 60 Mill. Kr., skulde det følge deraf, at Militæruddgifterne bør gaa op i tilsvarende Grad. En saadan Tankegang er jo fuldkommen hen i Vejret. Paa samme Maade skal man være varsom med, som den højtærede Forsvarsminister gjorde, at sammenligne, hvor mange Procent af Statsudgifterne der medgaar til Militærvæsenet i de forskellige Lande. For at kunne gøre noget saadant med Udbytte, maa man være mere kendt med Ordningen af de forskellige Staters Finansvæsen, end jeg kan høre den højtærede Minister er. Han nævnte, at Schweiz's Militæruddgifter udgjorde 47 pCt. af hele Statsbudgettet, medens vore Udgifter til Militærvæsenet udgjorde 14 pCt. Har den højtærede Minister da slet ikke tænkt paa, forinden han slynger saadanne Tal ud, at Schweiz er et Statsforbund, hvor Hovedparten af Landets offentlige Udgifter bæres af de enkelte Kantoner, medens Militæruddgifterne bæres af det centrale Styre,